BANSKOBYSTRICKÝ SAMOSPRÁVNY KRAJ
novohradské osvetové stredisko

rekus
REGIONÁLNY KULTÚRNY SPRAVODAJCA

ročník 28 regionálny mesačník číslo 12 december 2018

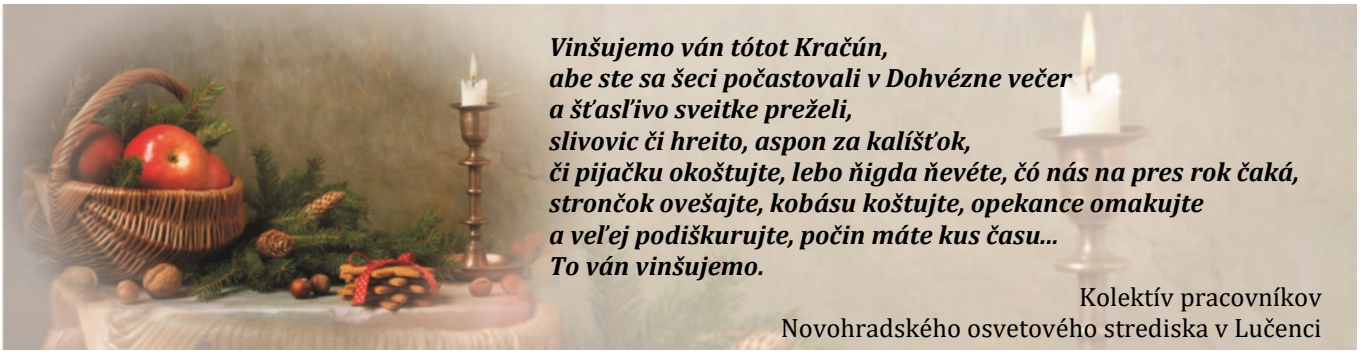

Vinšujemo ván tótot Kračún,
abe ste sa šeci počastovali v Dohvézne večer
a šťasľivo sveitke preželi,
slivovic či hreito, aspon za kalíšťok,
či pijačku okoštujte, lebo ňigda ňevéte, čó nás na pres rok čaká,
stronček ovešajte, kobásu koštujte, opekance omakujte
a veľej podiškurujte, počin máte kus času...
To ván vinšujemo.

Kolektív pracovníkov
Novohradského osvetového strediska v Lučenci

Novohradské osvetové stredisko (NOS) Lučenec v rámci monitoringu kolektívov záujmovej umeleckej činnosti v Novohrade a Malohonte ***predstavuje hudobnú skupinu.***

Hudobná skupina Junior´s Band

Založená bola roku 2008 v zriaďovateľskej pôsobnosti Základnej umeleckej školy v Poltári. Vedúcim je **Ing. Ladislav Černák**, ktorý v školskom roku 2007/2008 nastúpil do ZUŠ na pozíciu učiteľa hry na gitaru. Mal bohaté skúsenosti praktického muzikanta a vedúceho tanečnej skupiny, ktorá účinkovala doma i v zahraničí. S veľkým elánom sa pustil do práce s deťmi. Okrem gitary naučil starších žiakov aj základy hry na bicie, ktoré ich hneď pohltili a už sa rodili myšlienky na zrod detskej kapely. Po necelom roku nadšení chlapci – gitaristi už chceli spolu hrať, a tak vznikla detská tanečná kapela s priliehavým názvom *Junior ´s Band*. Televízne vzory kapiel, či obľúbení speváci, hity..., to všetko bolo obrovskou motiváciou pre spoločnú hru v kapele.

Zakladajúci členovia boli: **Roman Király** – gitara, spev, **Marek Šulaj** – gitara, **Ján Koza** – basgitara, **Bianka Nemcová** – keyboard a **Denis Balog** – bicie. Po niekoľkých mesiacoch účinkovania nastali zmeny v obsadení. Novým basgitaristom sa stal **Lukáš Hronec** a pribudli ďalší noví členovia: **Diana Balogová** – spev, **Karin Uhríková** – spev, **Martin Šálka** – klávesy. V školskom roku 2009/2010 pribudol do kapely nový spevák **Adrian Figa**.

V kapele sa vystriedalo aj mnoho ďalších žiakov: **Vratko Laššák** – bicie, **Andrea Škultétyová –** basová gitara, **Tomáš Bystrianský** – gitara, **Juraj Ujpál** – klávesy. Toto zloženie kapely spolu hralo najdlhšie a bolo doteraz najúspešnejšou formáciou aj zásluhou výborného bubeníka Vratka Laššáka, ktorý po úspešnom ukončení ŠPD ZUŠ v Poltári pokračuje v štúdiách v hre na bicie na Konzervatóriu J. L. Bellu v Banskej Bystrici.

V súčasnosti kapela účinkuje v tomto zložení: **Patrik Farkaš –** gitara, **Samuel Ostrinoň** – basová gitara, **Samuel Foltán** – klávesy a **Lukáš Urbančok** – bicie.

ZUŠ Poltár - 2018

Repertoár zahŕňa skladby, napr. *We will rock you*, *Red river rock*, *Lilly was here*, *Nekráčaj predo mnou*, *Byrtday*, *Daj ruku do mojej ruky*, *Láska je tu s nami*, *Silný refrén*, *Bibe*.... a desiatky ďalších skladieb pop a rockového charakteru.

Každý rok Junior ´s Band účinkuje na okresnej súťažnej prehliadke TALENTÍK MÚZ, kde pravidelne sprevádza povinné súťažné piesne detí materských škôl a žiakov 1. stupňa ZŠ. Na slávnostnom koncerte pri príležitosti 40. výročia umeleckého školstva v Poltári detská tanečná kapela spoluúčinkovala so speváckym zborom **Krištálik** a premiérovo spolu uviedli pieseň *Poltárska ZUŠKA* autorov: text – Ľ. Slebodníková, hudba – Zs. Botoš, v úprave pre zbor M. Sihelskej.

Pokračovanie na s. 2

ZUŠ Poltár – Kapela 2005.

Bol to impulz k ďalšej spolupráci v účinkovaní so speváckym zborom Krištálik a sólistkami speváckej triedy. Kapela sporadicky i naďalej spolupracuje a sprevádza sólistov i spevácky zbor Krištálik.

Úspešná skupina získala mnohé ocenenia. Mladí muzikanti sa radi prezentovali na verejnosti, napr. aj na tribúne mesta Poltár vždy na začiatku školského roka v septembri pod názvom „Hrá škola, ZUŠKA volá“ ako motivácia pre nadšencov a záujemcov tanečnej hudby. Koncertnú produkciu kapely Junor´s Band mohli počúvať aj žiaci základných škôl na výchovných koncertoch v Málinci, Cinobani, Utekáči, Kokave nad Rimavicou, Kalinove a Ožďanoch.

ZUŠ Poltár – kapela jesenný koncert 2011.

Kapela pravidelne vystupuje na veľkých verejných koncertoch ZUŠ v Dome kultúry v Poltári, a to s veľkým úspechom. Ich výkony sú motiváciou hlavne pre mladších spolužiakov, ktorí by raz chceli hrať v kapele.

Zúčastnili sa viacerých významných podujatí. Kapela Junior´s Band spolu s flautovým triom a sólistami hudobného odboru bola roku 2015 pozvaná na slávnostný koncert 70. výročia založenia ZŠ Ožďany za účasti miestnych, okresných i zahraničných hostí, partnerov ZŠ. Program predstavoval skladby 60. rokov 20. storočia – od legendárnej anglickej skupiny Beatles – „Yesterday“ (Včera), „Yelow submarine“ (Žltá ponorka), 80. rokov – hity českého speváka Michala Davida, 90. rokov – Piráti z Karibiku a 21. storočia pieseň „Cesta“ českej kapely Krištof, obohatený o spev Miroslava Dirbáka.

Účinkovanie skupiny bolo prezentované v printových médiách – Naše noviny, Poltársky občasník a v článkoch na webovej stránke Mesta Poltár i ZUŠ.

Všetky verejné koncerty s vystúpeniami Junior ´s Band sa nahrávajú na DVD, ktoré sú v archíve ZUŠ a záujemcovia si ich môžu pozrieť na internete i na web stránke školy. Na verejnej fotogalérii ZUŠ sú zasa k nahliadnutiu fotografie z verejných koncertov školy.

Zaujímavé je vlastné logo kapely. Vzniklo za odbornej pomoci učiteľa výtvarného odboru Mgr. Jána Mittera a pre mladých muzikantov je charakteristické, zdobí aj koncertné tričká čiernej alebo bordovej farby.

Krátko po vzniku Junior ´s Band sa aj dievčatá ,,nainfikovali“ dobrou muzikou a vytvorili si vlastnú dievčenskú kapelu v tomto zložení: Andrea Škultétyová – basová gitara, Kristína Čičmancová – gitara, Alexandra Škorňová – bicie, Bianka Nemcová – klávesy a spev. Ich nadšenie netrvalo dlho a krátko po prvých vystúpeniach svoje účinkovanie skončili. Andrea Škutétyová a Bianka Nemcová sa nevzdali a hrali ďalej s chlapcami v Junior´s Band.

Kapela nemá svoju kroniku, ale záznamy vystúpení sú v bulletinoch koncertných vystúpení, vo fotogalérii a kronike školy.

Finančné prostriedky na činnosť zabezpečuje škola, pričom riaditeľka ZUŠ investovala z rozpočtov školy veľa finančných prostriedkov do hudobnej a ozvučovacej aparatúry, čo sa odzrkadľuje aj na celkovej kvalite zvuku hudobných nástrojov i ozvučenia koncertných produkcií.

Pravidelne účinkujú na školských podujatiach – Jesennom koncerte, Jarnom koncerte a Záverečnom koncerte v Dome kultúry v Poltári. Jednotliví sólisti kapely účinkujú na triednych interných koncertoch – rodinnom koncerte, vianočnom koncerte, absolventských koncertoch. Zaujímavá spolupráca kapely je v účinkovaní v komorných zoskupeniach so žiakmi hudobného odboru.

Kapela nacvičuje v osobitnej triede tanečnej kapely, ktorá je čiastočne odhlučnená a vybavená kompletnou hudobnou aparatúrou. Skúšky tanečnej kapely sa uskutočňujú raz týždenne, pred vystúpeniami v spolupráci so speváckym zborom na veľkom pódiu v Dome kultúry v Poltári.

Život veľkých kapiel je zaujímavý, ale aj ťažký, hlavne ak účinkujú na verejnosti v rôznych mestách a stále v iných priestoroch. K tomu je potrebné sa zbaliť, poskladať, preniesť, vyniesť, opäť porozkladať, naladiť, zvukové skúšky, mixáž... a po skončení koncertu opakovať celú tortúru s nástrojmi a dopraviť ich do ZUŠ. Nuž, to je život muzikantov a naši chlapci si naň zvykajú od „zuškárskych“ čias. Veríme, že ich hudba a účinkovanie v kapele Junior´s Band opantá na celý život a raz budú zakladať vlastné kapely s účinkovaním pre potešenie všetkých.

KONTAKT: ZUŠ Železničná č. 6, Poltár,
luboslava.slebodnikova@gmail.com, www.zuspt.eu
047/ 4222058, 0905 262 227, vedúci súboru: Ing. Ladislav Černák.
Zdroj a foto: ZUŠ Poltár, Mgr. Ľuboslava Slebodníková,
Ing. Ladislav Černák, Mgr. Dagmar Vývleková, DiS. art.

ľudia – roky – udalosti

„Ľudia ti závidia najmä úspech, drinu za ním skrytú však nechcú vidieť“

Hudobný pedagóg, kulturológ, encyklopedista, publicista, sprievodca cestovného ruchu

PhDr. František Mihály, DiS. art.

sa narodil 11. 12. 1958 v Lučenci. Vyrastal vo Fiľakove, kde navštevoval Základnú deväťročnú školu (ZDŠ) s vyučovacím jazykom slovenským a Ľudovú školu umenia (ĽŠU). Študoval na Štátnom konzervatóriu v Košiciach (1973 – 79), popri zamestnaní vyštudoval odbor teória a dejiny kultúry na Filozofickej fakulte Univerzity Komenského (UK) v Bratislave (1982 – 87), kde roku 1988 mu bol priznaný titul doktor filozofie, a absolvoval doplňujúce pedagogické štúdium na Fakulte humanitných vied Univerzity Mateja Bela (UMB) v Banskej Bystrici (1998 – 99).

Pedagogickú prax učiteľa hry na dychových nástrojoch nastúpil roku 1979 na ĽŠU vo Fiľakove. Po absolvovaní povinnej vojenskej základnej služby sa vrátil späť do Fiľakova, kde pôsobil ako učiteľ hudby až do roku 1993. Vyučoval aj dychové nástroje a hudobnú náuku na Základnej umeleckej škole v Lučenci (1984 – 2004), kde bol zástupcom riaditeľa školy (1985 – 90). Od roku 2004 je až doteraz hudobným pedagógom na Cirkevnej ZUŠ sv. Jána Bosca v Lučenci, kde vyučuje hru na dychové nástroje a hudobnú náuku. Od apríla 2017 pôsobí vo funkcii zástupcu riaditeľa Cirkevnej ZUŠ v Lučenci. V pedagogickej činnosti sa venuje umeleckému vzdelávaniu talentovaných žiakov. Počas doterajšej 40-ročnej praxe vychoval viacerých úspešných absolventov, z ktorých mnohí pôsobia v pedagogickej alebo umeleckej praxi.

Publikuje od roku 1985. V publikačnej činnosti sa zameriava na výskum významných osobností Novohradu z rôznych oblastí hospodárskeho, politického, vedeckovýskumného, kultúrneho i duchovného života. Jednotlivé články tohto projektu vychádzali a ďalej vychádzajú v regionálnych novinách Ipeľ, Ipoly, Pokrok, Novohrad, Kovosmalt, Nógrádi Szó, REKUS, Nový Pokrok, Novohradský Ipeľ, Fiľakovské zvesti, Mestské noviny, no najmä v Novohradských novinách v Lučenci. Prostredníctvom vlastných článkov doteraz vytvoril vyše 900 profilov významných ľudí Novohradu. Od decembra 2013 je šéfredaktorom farského občasníka Pelikán, ktorý vychádza pri rímskokatolíckych farnostiach Lučenec – Mesto a Lučenec – Rúbanisko.

Feri, ako a kedy si dostal nápad spracovávať „Osobnosti Novohradu“?

Nie je žiadnym tajomstvom, že problematika osobností Novohradu ma priťahuje už od rokov môjho vysokoškolského štúdia v Bratislave. Približne v r. 1985 sme sa mali rozhodnúť pre tému diplomovej práce. Ja som už v seminárnych prácach z predmetu teória a dejiny kultúry sa snažil spracovať určitú oblasť kultúry Novohradu. Začal som kultúrou výtvarnou, potom pribudli literárna kultúra, hudobná, dramatická, tendencie ľudovej umeleckej tvorivosti a i. Poslednú kapitolu v diplomovej práci som venoval významným osobnostiam okresu Lučenec. Bolo to vôbec po prvýkrát, čo sa táto problematika objavila na verejnosti v takejto rozsiahlej podobe. Zozbieral som vtedy informácie o vyše 450 osobnostiach a môj konzultant prof. PhDr. Eugen Šimúnek, DrSc. mi v hodnotení napísal, že túto diplomovku odporúča vydať knižne. Takto sa to začalo. Po skončení FF UK i úspešnom rigoróznom pokračovaní som si podal prihlášku na externú vedeckú ašpirantúru tiež do Bratislavy. Bolo to však v období prelomových rokov 1989 – 90, kedy sa postupne menili zákony, medzi nimi aj vysokoškolský zákon. Prihlášku mi fakulta vrátila s odporučením prihlásiť sa o rok. Potom som sa na ašpirantúru už neprihlásil, no písanie o osobnostiach mi zostalo dodnes.

Spolupracujeme už deväť rokov pri vydávaní regionálneho kultúrneho spravodajcu REKUS v Lučenci, kde máš dve stále rubriky: „Ľudia – roky – udalosti“ a „Pripomíname si“. Pre našich čitateľov je však dôležitý najmä fakt, že sa to dá a dokonca pravidelne, lebo v dnešnej dobe plnej výhovoriek a stresu je pravidelnosť skôr výnimkou. Ako sa Tebe táto spolupráca so mnou a Novohradským osvetovým strediskom (NOS) javí?

Moje prvé články o osobnostiach Novohradu začali vychádzať v týždenníku Ipeľ, potom v Novohradských novinách, ktoré vtedy viedla Iva Hanková. Súbežne boli prekladané aj do maďarskej mutácie Ipoly. Neskôr na prosbu Ferenca Ardamicu som začal publikovať aj v maďarčine v osamostatnenom dvojtýždenníku Nógrádi Szó. Celkom prvou osobnosťou, ktorú som spracoval v podobe článku, bol herec Štefan Kvietik. Článok bol publikovaný v týždenníku Pokrok vo Veľkom Krtíši. Potom nasledovali: psychológ Július Boroš, filozof Milan Zigo, herečka Kvéta Fialová a maliar Ladislav Gandl. Moje prvé články v kultúrnom spravodajcovi REKUS vyšli v r. 1994. Spomínam si na článok o spisovateľke Márii Ďuríčkovej. S REKUS-om som spolupracoval, aj keď ho viedla Jarka Siváková. No a s Tebou, Michal, spolupracujem odvtedy, ako sa REKUS stal mesačníkom, t. j. od r. 2010. Tento nápad možno vznikol v mojej hlave. Spočiatku som písal len pre rubriku „Ľudia – roky – udalosti“ a od r. 2012 vediem aj rubriku „Pripomíname si“.

Pokračovanie na s. 4

Pripravovať pravidelne každý mesiac nový rozhovor so zaujímavou osobnosťou je dosť náročné. To vie oceniť len taký človek, ktorý sám niečo podobné už robil. Veľakrát sa mi už stalo, že dotyčný percipient mi rozhovor prisľúbil, a potom zrazu tesne pred uzávierkou časopisu bez udania dôvodu či vysvetlenia uskočil. Spolupráca s Tebou, s pani riaditeľkou Máriou Ambrušovou i s celým kolektívom NOS je veľmi plodná a pre mňa prínosná. Verím, že nám to ešte nejaký čas vydrží.

Tvojou prvou múzou je hudba. Ako učiteľ hry na dychových nástrojoch v súčasnosti pôsobíš už 40. školský rok. Vychoval si mnoho absolventov, necítiš niekedy potrebu hodiť to všetko za hlavu?

Svojím spôsobom máš v tejto otázke kúsok pravdy. Všetko, čo sa robí dlhodobo a len s minimálnymi zmenami, sa časom môže zunovať. Ja som počas týchto 40 rokov prešiel celkom tromi umeleckými školami, vystriedal som siedmich riaditeľov a postupne som si zvykal na všelijaké „móresy“. Behom týchto rokov som získal veľa nových skúseností (pozitívnych i negatívnych), spoznal som mnoho ľudí a charakterov, a vďaka všetkému som sa posunul vpred. Čo sa týka žiakov v hudobnej škole, každým rokom sa úroveň ich kvality znižuje. Keď si spomeniem na to, aké skladby sme so žiakmi prehrali na prvom stupni pred 25 – 30 rokmi, dnes to, žiaľ, nezahrá žiak ani na druhom stupni ZUŠ. Možno je na vine moderná doba... Napriek uvedeným faktom mám svoju prácu stále rád a každý deň sa teším na nové stretnutia s mojimi žiakmi, kolegami i rodičmi.

Tvojou druhou vášňou je história regiónu a písanie, prioritou sú osobnosti. Debutoval si knihou Osobnosti Novohradu v roku 1995...

Áno, osobnosti Novohradu sú mojím hlavným bádateľským zámerom. Doteraz mi vyšli tieto publikácie o osobnostiach: *Osobnosti Novohradu* (Lučenec, 1995), *Fiľakovo – Fülek 1246 – 1996* (Fiľakovo, 1996 – spoluautor), *Kto je kto v Novohrade* (Praha, 2001), *Ki Kicsoda Nógrádban* (Praha, 2001), *Výberová personálna bibliografia 1985 – 2008* (Lučenec, 2008). Momentálne mám rozpracovanú knihu pod názvom *Osobnosti Lučenca: spomienky a nekrológy,* ktorá by mala vyjsť v gescii Mestského úradu Lučenec ešte v tomto roku k mojej 60-ke. Sú do nej zahrnuté len nežijúce osobnosti, o ktorých som písal články po ich úmrtí.

O osobnostiach Novohradu mi v regionálnej tlači doteraz vyšlo celkom 912 článkov.

S ktorými významnými ľuďmi si sa osobne stretol počas písania tvojich materiálov?

Tých osobností bolo veľmi veľa, prvých oslovených rodákov som už spomenul v mojej druhej odpovedi. Z ostatných významných osobností, na stretnutia s ktorými veľmi rád spomínam, uvádzam – Ferenc Ardamica, Július Becher, Mária Ďuríčková, Blanka Fialová, Ján Findra, Tomáš Grossmann, József Hidasi, Emil Huraj, Milan Kňažko, Eduard Kojnok, Hana Kollárová, Erzsébet Komlóssy, Hana Košková, Viliam Mézeš, Ján Zoltán Mlynárik, Július Pántik, Hana Ponická, František Rell, István Reiman, Róbert Schill, Kinga Szabóová, Lehel Szeberényi, Elena Várossová, Károly Vigh, Pavel Winkler, Milan Zigo a mnoho ďalších.

Od roku 2013 si šéfredaktorom farského časopisu v Lučenci Pelikán. Ako to všetko stíhaš?

Farský časopis Pelikán bol založený pánom farárom Rastislavom Polákom krátko po jeho príchode do Lučenca v júli 2013. Členmi prvej redakčnej rady boli: Rastislav Polák, Mária Mistríková Vasileva, Radka Vilhanová, Daniela Jalovecká, Lukáš Jalovecký, Iveta Acélová, Judita Čemanová, Ervín Jakubec a ja. Roku 2014 časopis vychádzal ako štvrťročník, od roku 2015 sa ustálili dve čísla do roka – vždy pred Veľkou nocou a pred Vianocami. Stálymi rubrikami časopisu sú: úvodník, významní kňazi Novohradu, rozhovor s kňazom, aktuality zo života oboch farností, detská strana, maďarská strana a najmä spovedanie a program svätých omší pred sviatkami v kostoloch mesta Lučenec. V rámci redakčnej rady máme rozdelené úlohy, no najviac práce pripadá mne ako šéfredaktorovi, ktorý nielenže musí témy navrhnúť a rozdeliť medzi členov rady, ale tieto texty potom aj skontrolovať. A to v slovenskom i maďarskom jazyku.

V Lučenci žiješ už 34 rokov. V tomto roku ti bola udelená Cena primátorky mesta za prínos v pedagogickej a publikačnej činnosti, v oblasti kultúry a cestovného ruchu, za propagáciu mesta Lučenec a osobností Novohradu doma a v zahraničí pri príležitosti životného jubilea. Vo voľnom čase vykonávaš aj prácu sprievodcu cestovného ruchu...

Potrebné skúšky pre prácu sprievodcu cestovného ruchu som vykonal roku 1991 na Ekonomickej fakulte v Banskej Bystrici a odvtedy „sprievodcujem“. Začínal som jednodňovými zájazdmi – Krásna Hôrka, Eger, Budapešť, Viedeň, Arad, Krakov a pod. Pri tejto práci som precestoval mnohé európske štáty – Maďarsko, Česko, Poľsko, Ukrajina, Rumunsko, Bulharsko, Chorvátsko, Grécko, Turecko, Rakúsko, Taliansko, Francúzsko, Švajčiarsko, Nemecko, Belgicko, Holandsko, Veľká Británia, Írsko a i. Súkromne som dvakrát navštívil Japonsko v rokoch 2003 a 2010.

Čo si najviac želáš k svojej 60-ke?

Predovšetkým dobré zdravie a samých úprimných ľudí okolo seba. Keďže žijem sám, naučil som sa vo všetkých činnostiach spoliehať predovšetkým sám na seba. Vo svojom doterajšom živote som prežil niekoľko veľkých sklamaní. Ľudia sú dnes veľmi svojskí – keď s tebou hovoria, usmievajú sa na teba a poprajú ti aj modré z neba. No len čo sa otočíš, už sú ich reči plné závisti a žlče. Ľudia ti závidia najmä úspech, ktorý dosiahneš, drinu skrytú za ním však akosi nechcú vidieť.

Michal Abelovský

Pripomíname si

Ľudovít Bazovský

Politik, advokát, novinár **JUDr. Ľudovít Bazovský** sa narodil 22. 7. 1872 v obci Závada, okres Veľký Krtíš. Stredoškolské štúdiá absolvoval na gymnáziu v Rimavskej Sobote a Kežmarku. Právo vyštudoval na univerzite v Budapešti, kde získal aj doktorát práv (1899). Následne sa stal advokátskym koncipientom v Budapešti, Soproni, Martine a v Senici.

Pokračovanie na s. 5

Roku 1900 sa usadil v Lučenci, kde pôsobil ako advokát. V r. 1919 – 20 bol prvým slovenským novohradským županom v rámci novovznikajúcej Československej republiky (Č-SR).

Počas štúdia v Budapešti sa politicky angažoval proti sociálnemu útlaku na robotníckych zhromaždeniach. Neskôr sa aktívne zapájal do slovenského národného hnutia v oblasti hospodárstva a kultúry – v r. 1894 – 96 člen spevokolu v Martine, v r. 1909 založil v Lučenci Všeobecnú banku. Začiatkom prvej svetovej vojny sa stal rusofilom, za čo bol uhorskými orgánmi stíhaný. Roku 1916 podporoval politické aktivity Matúša Dulu. Roku 1918 sa stal členom výkonného výboru Slovenskej národnej rady a signatárom Deklarácie slovenského národa. Z pohľadu dejín Slovenska sa považuje za rozporuplnú osobnosť, pretože sa neskôr angažoval v Kossuthovej vládnej strane a dištancoval sa od martinských národniarov. Roku 1935 bol česko-slovenskými orgánmi súdený za úsilie o revíziu Trianonskej zmluvy (podpísaná 4. 6. 1920) a pripojenie Slovenska k Maďarsku.

Článkami prispieval do Národných novín, Slovenských pohľadov a Robotníckych novín. JUDr. Ľudovít Bazovský zomrel 10. 12. 1958 v Ľubochni, okres Ružomberok, pochovaný je v Lučenci. Spomienkovú pamätnú tabuľu má na Námestí republiky v Lučenci. V mesiaci december 2018 si pripomíname 60. výročie jeho úmrtia.

Jolana Benedikti

Stredoškolská učiteľka **Jolana Benedikti, prom. fil.** sa narodila 26. 12. 1913 v obci Gecelovce (dnes Koceľovce), okres Rožňava. Základné vzdelanie získala na škole u svojho otca Andreja Benediktiho v Prahe pri Lučenci (1919 – 23). Gymnázium navštevovala v Lučenci (1923 – 31), Vyššiu školu sociálnej starostlivosti v Prahe (1931 – 33) a abiturientsky kurz v Prešove (1935 – 36). Potom študovala na Pedagogickej fakulte UK v Bratislave (1946 – 49) a na Filozofickej fakulte UK v Bratislave (1951 – 55). Pracovala ako odborná učiteľka v Batizovciach, Mokrej Lúke a Tomášovciach (1933 – 45), stredoškolská učiteľka na gymnáziu v Lučenci (1945 – 48) a na Meštianskej škole v Lučenci (1948 – 51). Vyučovala slovenský jazyk a ruský jazyk na SPŠ stavebnej v Lučenci (1951 – 60) a Strednej zdravotníckej škole v Lučenci (1960 – 83). Od r. 1983 žila na dôchodku u svojho syna MUDr. Juraja Benediktyho v Lučenci. Jolana Benedikti zomrela 29. 9. 1997 v Lučenci, kde je i pochovaná.

S úctou spomínala na prvé povojnové roky strávené na gymnáziu v Lučenci – na riaditeľa Mirka Trnovského, kolegov Jána Urdu, Karla Kalamára, Michala Petiana... V jej triede vyrástli také osobnosti ako Ladislav Barkáč, Ladislav Frank, Július Hilger, Peter Hrnčiar, Tibor Pastierovič, Pavol Pohánka, Juraj Šolc, Viliam Mézeš a ďalší. Z absolventov SPŠ stavebnej často spomínala na Ľubomíra Mišúta, neskoršieho zástupcu riaditeľa tejto školy.

Za najväčšie životné poslanie považovala výchovu mladej generácie. V rámci mimoškolských aktivít účinkovala v divadelnom ochotníckom súbore Timrava, bola činná v Červenom kríži, vo Zväze žien a iných organizáciách. Počas Slovenského národného povstania (SNP) sa podieľala na založení povstaleckej nemocnice v Lovinobani. Za svoju pedagogickú činnosť získala titul „Vzorný učiteľ".

Ján Gallo, st.

Pedagóg, vysokoškolský učiteľ **doc. PhDr. Ján Gallo, CSc.** sa narodil 3. 7. 1922 v obci Chyžné, okres Revúca. Ľudovú školu navštevoval v rodnej obci (1928 – 33) a meštiansku školu v Revúcej (1933 – 38). Študoval na Učiteľskom ústave v Spišskej Kapitule (1938 – 42), kde získal výborné základy z hudby a spevu u hudobného skladateľa Ladislava Stančeka. Vysokoškolské štúdium v odboroch slovenský jazyk, hudobná výchova a pedagogika absolvoval popri zamestnaní na Filozofickej fakulte UK v Bratislave (1964). Za docenta v odbore pedagogika sa habilitoval v r. 1977.

Pôsobil ako učiteľ v Pekelníku, Klenovci a Kokave nad Rimavicou (1942 – 53). V Kokave vyvíjal bohatú kultúrno-osvetovú činnosť, jeho zásluhou sa kokavskí mládežníci zúčastnili v r. 1950 aj na Svetovom festivale mládeže v Berlíne. Bol riaditeľom Pedagogickej školy v Tisovci (1953 – 58), Jedenásťročnej strednej školy v Poltári (1958 – 60) a zástupcom riaditeľa gymnázia v Revúcej (1960 – 72). Ako vysokoškolský učiteľ pôsobil na Katedre pedagogiky Filozofickej fakulty UPJŠ v Prešove (1972 – 87), z toho v r. 1976 – 85 bol prodekanom pre štúdium popri zamestnaní. Od r. 1987 žil na dôchodku v Prešove.

Manželka Mária, rod. Hoffmanová, (*18. 2. 1930 Kokava nad Rimavicou – †5. 3. 2008 Prešov) bola učiteľkou materskej školy. Spolu mali 5 detí: dcéra doc. PhDr. Magdaléna Ďuričeková, CSc. (*1948) psychologička, vysokoškolská učiteľka; synovia: Ing. Jozef Gallo (*1950) geológ, PhDr. Ján Gallo, ml. (1954 – 1991) pedagóg a vysokoškolský učiteľ, doc. Ing. Peter Gallo, CSc. (*1956) strojný inžinier a vysokoškolský učiteľ, Ing. Pavol Gallo (*1957) ekonóm.

Doc. PhDr. Ján Gallo, CSc. Zomrel 10. 12. 2008 v Prešove, pochovaný bol 13. 12. 2008 vedľa svojej manželky a syna Jána na prešovskom cintoríne.

PhDr. František Mihály, DiS. art.

Blahoželáme!

Kataríne Györgyovej

k významnému životnému jubileu, ktoré oslávi 29. decembra. Pracovala ako metodička pre folklór a národnostné menšiny v Novohradskom osvetovom stredisku v Lučenci. Do ďalších rokov jej prajeme veľa zdravia a životného elánu.

Výročia/udalostí

- **100. výročie** (18. 12. 1918) – verejné ľudové zhromaždenie v Poltári, ktoré zvolali M. Račko a JUDr. Bazovský, prvý slovenský župan Novohradu. Prvýkrát sa v Poltári objavili slovenské zástavy.
- **90. výročie** (8. 12. 1928) – v Kokave nad Rimavicou založená Živena, mala 32 členov, prvou predsedníčkou bola Irma Liptáková.
- **85. výročie** (19. 12. 1933) – v Poltári sa kronikárom obce stal Pavel Hronec Dobročský, viedol Pamätnú knihu obce Poltár, vydal zbierku básní *Piesne slobody a žiaľu*. Narodil sa 26. 3. 1892 v Dobroči. V. Polívka v knihe *Lučenec a kraj novohradský* napísal: *Sl. Lehota – tam pôsobí ako učiteľ horlivý veršovec Pavel Hronec Dobročský*.
- **70. výročie** (19. 12. 1948) – na námestí v Kokave nad Rimavicou bol prvýkrát postavený vianočný stromček.

Výročia / osobností

- **ORSÁG Ľudovít, PaedDr. – 90. výročie** narodenia (1. 12. 1928 Lovinobaňa), učiteľ, riaditeľ JSŠ v Poltári (1960 – 70),vedúci odboru školstva ONV v Poltári (1955 – 60), neskôr podpredsedom ONV v Lučenci (1970 – 89). Spoluzakladateľ Novohradskej galérie v Lučenci (1980), spoluorganizátor výtvarnej súťaže *Trienále akvarelu*.
- **FABRICIOVÁ Jaroslava, rod. Ďurišková – 95. výročie** narodenia (3. 12. 1923 Ozdín), akademická sochárka, stredoškolská učiteľka. Z tvorby: *pamätné tabule sestier Royových* (Stará Turá 1969), *plaketa Terézie Vansovej pre Vansovej Lomničku* (1986), *poprsie Kristíny Royovej* v nadživotnej veľkosti pre park Levice (1990) a iné. Zomrela 5. 5. 2002 v Bratislave, kde je pochovaná na cintoríne v Slávičom údolí.
- **PIUSSI Ján – 95. výročie** narodenia (3. 12. 1923 Lučenec), operetný spevák, šéf spevohry, prekladateľ, zaslúžilý umelec. Ľudovúú školu a gymnázium navštevoval v Lučenci. Od r. 1948 sólista a 1978 umelecký šéf spevohry v Prešove. Absolvoval 170 premiér. Z maďarčiny do slovenčiny preložil *Mágnáš Miško, Dievča na rázcestí*. Zomrel 4. 12. 1997 v Prešove.
- **SEDLICKÝ Tibor, Mgr. – 65. výročie** narodenia (6. 12. 1953 Kremnica), hudobný pedagóg, riaditeľ Konzervatória Jána Levoslava Bellu v Banskej Bystrici. Otec doc. PhDr. Tibor Sedlický, CSc. sa narodil v Poltári, kde má aj pamätnú tabuľu.
- **ALGŐVER Michal – 110. výročie** úmrtia (9. 12. 1908 Balážske Ďarmoty), jazykovedec, publicista, zberateľ ľudových rozprávok. Vyrastal v rodine zememerača v Ľuboriečke a Divíne. Gymnázium navštevoval v Lučenci. Pseudonym Ľuborečský. Narodil sa 19. 1. 1826 v Šure (Maďarsko). Od roku 1853 pôsobil ako zememerač v službách grófa Zichyho na jeho panstvách v okolí Balážskych Ďarmôt. Bol autorom prvej po slovensky písanej matematickej učebnice – príručky, ktorú vydal pod názvom *Počto- a meroveda* v roku 1861, teda ešte pred známou učebnicou Martina Čulena. Bol zakladajúcim členom Matice slovenskej, členom výboru a viacerých jej vedeckých odborov.
- **HRUBEC Igor, PhDr. – 20. výročie** úmrtia (10. 12. 1998 Nitra), archeológ. Narodil sa 16. 10. 1926 vo Fiľakove, študoval na gymnáziu v Lučenci (1937 – 46). Z diel: *Rannodejinné nálezy z Fiľakova, Hrádok v Šiatorskej Bukovinke, Despot železných nástrojov zo Sklabine a i.*
- **ZSÉLYI Aladár – 135. výročie** narodenia (12. 12. 1883 Čeláre), prvý konštruktér lietadla v Uhorsku, vlastným menom Koch. Študoval v Lučenci. Zomrel 1. 7. 1914 v Budapešti.
- **HAJKOVÁ Mária, rod. Mócová – 95. výročie** narodenia (14. 12. 1923 Mýtna), najznámejšia autorka slovenských kuchárskych kníh. Ľudovú a meštiansku školu navštevovala v Mýtnej. Od roku 1943 žila v Bratislave v slobodnom povolaní ako autorka kuchárskych kníh. Prvá kniha *Múčniky*, vyšla roku 1956 a hovorí sa, že na nej vyrastali celé generácie gazdiniek. Medzitým napísala ďalšie kuchárske knihy (*Chcete si pochutnať?, Čo zo zemiakov...*), ktoré boli preložené aj do iných jazykov. V roku 1995 jej vyšla kniha *Dobrá kuchárka Márie Hajkovej*, obsahuje úctyhodných 1476 receptov. Zomrela 7. 5. 2007 v Bratislave, pochovaná je v Mýtnej.
- **GROSMANN Tomáš – 70. výročie** narodenia (15. 12. 1948 Fiľakovo), novinár, redaktor. Študoval žurnalistiku na Filozofickej fakulte UK v Bratislave. Ako novinár bol pracovne na všetkých kontinentoch. Spoluautor publikácie *Kronika olympijských hier*. Bol tlačovým atašé dvoch slovenských olympijských výprav na OH v Atlante a Nagane.
- **ELIÁŠ Imrich – 105. výročie** narodenia (18. 12. 1913 Stará Halič), stredoškolský a vysokoškolský učiteľ, umeleckým menom I. E. Dolinský. Príspevky do časopisov: Zborník profesorov Slovákov, Slovák, Slovenská reč a i.
- **ČAJAK Ján – 155. výročie** narodenia (19. 12. 1863 Liptovský Ján), publicista, spisovateľ, syn štúrovského básnika Janka Čajaka. Štyri desaťročia stál v centre kultúrnych a politických snáh dolnozemských Slovákov. Študoval v Lučenci. Zomrel v Báčskom Petrovci.

Pokračovanie na s. 7

- **TELEKIOVÁ Helena, rod. Nagyová, doc. PhDr., CSc. – 85. výročie** narodenia (27. 12. 1933 Trebeľovce), lingvistka, hungaristka, vysokoškolská učiteľka, literárnym menom Telekiné Nagy Ilona. Z diel: *Zemepisné názvy obce Trebeľovce*, učebnice maďarského jazyka pre rôzne stupne ZŠ a SŠ a i. V rokoch 1957 – 65 učila na gymnáziu vo Fiľakove. Od r. 1996 vedúca Katedry hungaristiky Fakulty humanitných vied UKF v Nitre.
- **LUKNIŠ Karol – 30. výročie** úmrtia (29. 12. 1988 Lučenec), insitný umelec, známy výrobca huslí. Držiteľ ceny Dr. L. Lenga v rámci súťaže výrobcov na folklórnych slávnostiach v Detve (1980). Narodil sa 6. 1. 1911 v Zlatne, okres Nitra.
- **FIGULI F. Samuel – 195. výročie** narodenia (31. 12. 1823 Klenovec), v službe tureckého sultána sa zúčastnil Krymskej vojny v Rusku a neskôr talianskeho národnooslobodzovacieho odboja vedeného G. Garibaldim. Potom sa dostal do Ameriky, kde pôsobil v období občianskej vojny známej ako „Juh proti Severu“ (1861 – 1864) v Lincolnovej armáde. Údajne dosiahol hodnosť generála. Pravdepodobne ako prvý Slovák získal americké občianstvo. Zomrel 24. 12. 1880 počas návštevy svojej sestry v Kokave, kde je aj pochovaný. Jeho hrob dodnes označuje kamenný pomník, na ktorom má vytesaný stručný životopis.

Stalo sa v regióne

Tie budinské štyri zvony

Stále mladý spevák ľudových piesní **Milan Gábor** uviedol **27. 10. 2018** nový CD nosič ***Tie budinské štyri zvony***. Slávnostný akt prezentácie knihy sa konal v kultúrnom dome Budiná. Hosťom programu bol prof. Milan Križo, okrem Milana Gábora z Budinej vystúpili: FS Podpoľanec z Detvy, Peter a Katarína Purdekovci, ZSS Spievanky z Lovinobane, Štefan Babic z Trebeľoviec, Marta Sýkorová a Radoslav Koška z Budinej, Ján Homola z Detvy, Natália a Kristína Vrbiniakové z Lovinobane a Ondrej Siman z Vidinej. Podujatie moderoval Pavol Holík.

CD obsahuje 17 ľudových piesní. Atmosféra na Budinej nemohla byť iná ako vynikajúca... a ten „budinský vietor“ to ešte spríjemnil.

Foto: Milan Alberti

Slávnostná akadémia k 100. výročiu vzniku ČSR a ďalším významným výročiam v Lučenci

Dňa **29. 10. 2018** sa v Divadle B. S. Timravy v Lučenci konala slávnostná akadémia pod názvom: **ROK 2018 – ROK SLOVENSKEJ ŠTÁTNOSTI** – organizátori Dom Matice slovenskej a MO Matice slovenskej v Lučenci, Spolok M. R. Štefánika v spolupráci s Mestom Lučenec podujatie pripravili s cieľom priblížiť, osláviť i vzdať úctu udalostiam, ktoré sa pred 100 rokmi natrvalo zapísali do dejín slovenského i českého národa.

Moderátorkou podujatia bola Bc. Perželová – Libiaková. Slávnostné príhovory mali v dopoludňajších hodinách viceprimátor Mgr. Pavol Baculík a odpoludnia primátorka PhDr. Alexandra Pivková. Medzi hosťami nechýbali poslanci mesta Lučenec, zástupcovia občianskych združení a spolkov, kultúrnych inštitúcií a cirkevných zborov. Maticu slovenskú zastupoval vedecký tajomník PhDr. Pavol Mičianik, PhD.

V kultúrnom programe vystúpil detský folklórny súbor Jánošík, pôsobiaci pri DMS Fiľakovo, miešaný spevácky zbor OZVENA pri DMS v Lučenci a žiaci a študenti lučenských škôl: Materská škola Zvolenská cesta, Základná škola (ZŠ) Vajanského ul., ZŠ M. R. Štefánika, ZŠ Haličská cesta, ZŠ L. Novomeského, SOŠ hotelových služieb a dopravy.

Po skončení programu sa uskutočnilo kladenie vencov pri soche M. R. Štefánika za spevu hymnickej piesne „Kto za pravdu horí“ v podaní spevokolu OZVENA.

Zástupcovia DMS, MO MS v Lučenci, Spolku M. R. Štefánika a Mesta Lučenec položili vence aj pri pamätnej tabuli významného predstaviteľa spoločenského, kultúrneho a politického života v Lučenci v medzivojnovom období Dr. Gustáva Vodu (1886 – 1968) a vzniku Česko-slovenskej republiky na Masarykovej ulici, kde sa 28. 11. 1918 uskutočnilo stretnutie Slovákov Lučenca i širokého okolia, ktorí potvrdili vôľu žiť v ďalších rokoch v jednej republike s bratským českým národom v ČSR.

Na celodennej slávnostnej akadémii sa zúčastnilo viac ako 500 ľudí.

Do prípravy podujatia sa aktívne zapojili aj členky MO MS v Lučenci Mgr. Lacová, PhDr. Beráneková, Mgr. Kalafúsová a ď. Finančným príspevkom ho podporili Matica slovenská v Martine a Banskobystrický samosprávny kraj.

Pokračovanie na s. 8

Mesto Lučenec poskytlo priestory a technickú pomoc. Kvetinovú výzdobu zabezpečila spoločnosť Agroflóra, s. r. o.

Akadémia veľkou mierou prispela k pripomenutiu si významných míľnikov histórie slovenského národa, najmä pre dnešnú mladú generáciu.

Miroslava Podhorová, poverená riaditeľka DMS Lučenec

Odhalenie pamätníka

Obec Hrnčiarske Zalužany a SZPB Hrnčiarske Zalužany zorganizovali 11. novembra 2018 slávnostné odhalenie pamätníka padlým občanom obce vo svetových vojnách. Pamätník sa nachádza v parku pri obecnom úrade.

Prednáška o husitoch

Dňa **15. 11. 2018** sa v priestoroch Základnej školy Halič konala prednáška o husitoch. Nešlo však o bežné podujatie, lebo prednášajúci boli vzácni hostia z Husitského múzea v Táboře (Česká republika).

Podujatie organizoval mikroregión **Novohradské podzámčie**. Anotácie k obidvom prednáškam ponúkame.

- **Husitské hnutí a Slovensko** PhDr. Zdeněk Vybíral, Ph.D. (vedoucí Historického odd. Husitského muzea v Táboře, zástupce ředitele)

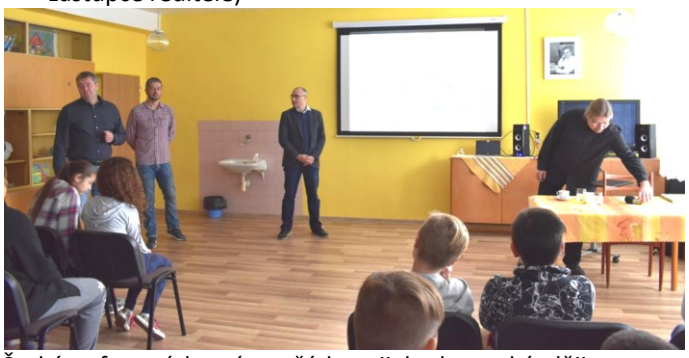

České reformní hnutí zpočátku nijak slovenské dějiny nezasáhlo. Horní Uhry sdílely v době vlády krále Zikmunda Lucemburského osudy dalších korunních zemí Uherského království. Poté co v létě 1419 vypukla husitská revoluce a zemřel český král Václav IV., se Zikmund přihlásil o dědictví po bratrovi. Přednáška shrnuje základní fakta o sepětí následujících událostí v husitských Čechách a na Slovensku. Připomíná účast uherských dvořanů krále Zikmunda na taženích proti husitům i v jednáních. Některé důležité diplomatické schůzky se odehrávaly v Bratislavě, kde ostatně žila česká královna-vdova Žofie. Od konce dvacátých let 15. století se na Slovensku objevují husitská vojska. Po porážce radikálních husitů u Lipan vstupují zbylí příslušníci polních obcí mimo jiné do služeb Jana Jiskry z Brandýsa, s nímž se účastní bitvy u Lučence. Rozvoj tzv. bratřického hnutí končí po nástupu Matyáše Korvína na uherský trůn. Matyáš však přijímá české bojovníky do své profesionální armády a spolu s nimi válčí proti Jiřímu z Poděbrad. Čeští kališníci se objevili v Uhrách také v jagellonské době, naposledy bojovali po husitském způsobu u Moháče. Vstup evropské reformace otevřel další spojení s českým utrakvismem. Po bitvě na Bílé hoře nacházeli čeští protestanti exil ve Skalici i jiných slovenských městech.

- **Od Jana Husa k husitské revoluci**
  Mgr. Jakub Smrčka, Th.D.
  (ředitel Husitského muzea v Táboře)

Husitství je fenoménem českých a středoevropských dějin pozdního středověku, avšak zasahuje svým ohlasem do období novověkého. Pojem husitství je většinou spojován s obdobím husitských válek, ale je zde patrná také souvislost s českou reformací a s následnými ději v 15. a 16. stol. a samozřejmě také souvislost s fází reformních směrů, které mu předcházely. Terminologická souvislost se jménem Jana Husa odkazuje k osobnosti pražského teologa a kazatele, který se zapsal významným způsobem do historie Evropy – jednak svým osobním postojem mravního reformátora, který se tragicky minul s reformními představami církevních otců Kostnického koncilu, jednak svým vlivem na události v Českém království. Jan Hus se stal po své smrti symbolem mnohostranného hnutí zvaného husitství.

Zdroj: Mikroregión Novohradské podzámčie
Foto: ZŠ s MŠ Halič

Literárny Lučenec 2018

Novohradská knižnica v Lučenci je vyhlasovateľom celoslovenskej literárnej súťaže vo vlastnej tvorbe pod názvom **Literárny Lučenec**. Partnermi súťaže sú Mesto Lučenec a Dom Matice slovenskej Lučenec.

Slávnostné vyhodnotenie 12. ročníka sa uskutočnilo **21. novembra 2018** v koncertnej sále historickej Radnice. Do súťaže sa prihlásilo 96 autorov. Porota v zložení Klára Volentová, Mgr. Gabriela Kulichová a Mgr. Martin Dzúr, PhD. hodnotila celkom 218 literárnych prác. Ocenených bolo 21 autorov vo všetkých troch vekových kategóriách.

Osobitne boli udelené tri ceny: Cenu primátorky Mesta Lučenec získala **Slávka Jalčová** z Michaloviec, Cenu riaditeľky Novohradskej knižnice **Sofia Sarvašová** z Veľkej Vsi a Cenu riaditeľky Domu Matice slovenskej **Monika Mizeráková** z Melčíc-Lieskového.

Pre účastníkov mal organizátor pripravený zborník ocenených prác, magnetku a pero.

Timravina studnička

Vyhlásenie výsledkov 22. ročníka celoslovenskej súťaže v prednese pôvodnej slovenskej prózy pod názvom **TIMRAVINA STUDNIČKA** sa uskutočnilo **23. novembra 2018** v Divadle B. S. Timravy v Lučenci.

Vo všetkých štyroch kategóriách sa do súťaže prihlásilo 44 recitátorov z takmer tridsiatky miest a obcí Slovenska. Odborná porota pracovala v zložení: Mgr. Eliška Sadíleková, Lýdia Poláková a Klára Volentová (I. a II. kat.), Mgr. art. Barbora Špániková, ArtD., Mgr. Milada Bolyošová a Mgr. Árpád Szabó (III. kat.); PhDr. Ľubomír Šárik, MUDr. Lenka Ladošová a Jarmila Siváková (IV. a V. kat.).

Organizátorom súťaže je Mesto Lučenec.

Foto: Milan Alberti

V Hradišti sa stretli priatelia histórie

Štvrtý ročník ***Stretnutia priateľov regionálnej histórie*** *sa uskutočnilo* ***24. 11. 2018*** *v Hradišti. Ako každoročne, aj teraz bola sála kultúrneho domu zaplnená do posledného miesta. O podujatie, ktoré si drží dobré meno, je čoraz väčší záujem.*

Stretnutie otvoril Mišo Šesták, ktorý v úvode poďakoval všetkým, ktorí svojím príspevkom podporili vydanie zborníka (bolo ich 95), v ktorom sú ich mená uvedené. Poďakoval aj hlavným partnerom a partnerom zborníka, osobitne Úradu Banskobystrického samosprávneho kraja za finančnú. Pripomenul aj zmeny vo vydávaní a distribúcii zborníka. Prispievatelia dostali limitovanú verziu, ktorá má pevnú väzbu a o 104 strán viac ako obyčajná verzia. Oproti predchádzajúcim rokom, kedy bol zborník zadarmo a mnohí si to nevážili či dokonca zneužívali, teraz to bude inak. Záujemca o zborník si ho môže kúpiť len ako bezplatnú prílohu kníh súvisiacich s históriou Novohradu. Alebo sa zúčastní besedy, ktoré sú naplánované v budúcom roku od januára do marca v deviatich mestách a obciach a troch školách v regióne.

V programe stretnutia ako prvý vystúpil Štefan Böszörményi prezentáciou nazvanou *Kalvínske gymnázium v Lučenci v 17. a 18. storočí.*

Nasledovalo predstavenie zborníka, zostavil ho Mišo Šesták, recenzenti boli Dr. h. c. prof. PaedDr. Pavol Odaloš, CSc., doc. PaedDr. Miroslav Kmeť, PhD. a doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD. Limitovaná verzia má 405 strán a skladá sa z dvoch častí, v prvej časti je 28 odborných príspevkov, obsahom druhej je výber z dobovej tlače, v ktorej sa písalo o Novohrade.

Súčasťou stretnutia bolo odovzdávanie cien študentom zapojených do súťaže *História Novohradu 2018*.

Potom účastníkov čakalo malé občerstvenie a začali sa voľné debaty.

Pripravený bol priestor aj pre vystúpenie každého, kto sa chcel podeliť o uskutočnených alebo plánovaných podujatiach. Predstavené boli viaceré publikácie. Mgr. Michaela Škodová prezentovala publikáciu *Akoby ho anjeli šili – tradičný ľudový odev z Ábelovej*, spoluautorkou je Jana Čerepová. Knihu *Cinobaňa: Spomienky* predstavil zostavovateľ Julo Jarábek. Nechýbalo ani vystúpenie RNDr. Jozefa Klindu o jeho knihe *Ján Jiskra z Brandýsa a Bitka pri Lučenci*.

Ďalší ročník sa má uskutočniť už na dvoch miestach, najmä z dôvodu menšej kapacity sály v Hradišti a čoraz väčšiemu záujmu. Koncom novembra 2019 sa plánuje dvojdňové podujatie – prvý deň bude v priestoroch historickej Radnice v Lučenci pre školy, ale aj širokú verejnosť. Druhý deň sa stretnutie uskutoční už tradične v Hradišti.

Hlavným organizátorom Stretnutia je OZ Priatelia histórie Novohradu.

Pokračovateľ ľubietovskej hrnčiny

Hrnčiara **Emila Majnholda ml**. na trhoch asi nikto neprehliadne. Extrovert, ktorý rád pristavuje ľudí, aby sa s nimi porozprával o keramike, o živote... Hrnčiarskemu remeslu sa priučil u svojho otca Emila Majnholda st., ale hrnčiarska tradícia sa tiahne ich rodinou od 16. storočia., kedy bol v roku 1576 založený hrnčiarsky cech. Jeho zakladateľom bol Andreas Mainholt. Emil Majnhold ml. sa narodil v Ľubietovej, v roku 1955.

Do tajov remesla Emila zasväcoval jeho otec – hrnčiar. Bola to dobrá škola, lebo Emil Majnhold st. bol považovaný za najlepšieho „kruhára“ v Európe. Založil manufaktúru na výrobu úžitkovej aj dekoratívnej keramiky pod názvom *Ľubietovská majolika*. Podnik fungoval do roku 1965. Po jeho zániku sa rodina presťahovala do Modry. Otec sa zamestnal v modranskej majolike. Na časy strávené v Ľubietovej Emil Majnhold ml. spomína: „Všetko sme si pripravovali sami. Na Michala (pozn. 29. septembra) sme chodili kopať hlinu do časti zvanej Hliniská. Zviezli sme ju dolu, ohradili doskami a celú zimu nechali vonku na mraze. O hline platí to čo o víne – čím staršia, tým lepšia. Sami sme si pripravovali aj hlinky na dekorovanie. Kopali sme bruštín a mleli sme ho v mažiari a v bubne. Z neho sme získali čiernu farbu na dekorovanie. Bielu hlinku sme si dovážali z Tomášoviec. Ešte aj štetce sme si sami vyrábali – zo zajačích fúzov, srsti kuny a diviaka.“

Spolu s otcom pracoval aj pre Ústredie ľudovej umeleckej výroby (ÚĽUV), neskôr učil keramiku v bratislavskej Juvente, kde pod jeho vedením vychoval

mnohých žiakov, ktorí sa aj dnes venujú keramike. V súčasnosti žije a tvorí v Modre. Je verný starým ľubietovským vzorom, z ktorých čerpá inšpiráciu. Na jeho keramike je častým motívom vtáčik, srdiečko, vetvičky a bodky. Maľuje ich kukučkou a husím brkom, ako to robili jeho predkovia.

Pán Emil je hrdým pokračovateľom tradície tvorby ľubietovskej keramiky. Do tajov remesla zasvätil oboch svojich synov, ktorí snáď budú pokračovať v rodinnej tradícii.

Z materiálov a rozhovoru poskytnutých Emilom Majnholdom ml. spracovala **Eva Srníková**.

Úspech Anety Beňkovej

z Veľkého Krtíša, členky Literárneho klubu V.L.A.S. pri NOS Lučenec. V časopise pre mladú literatúru a umenie DOTYKY č. 3/ 2018 jej uverejnili celkom 9 básní, z ktorých vyberáne:

Zvonkohra

Tušia duše zvonov?
Tušia moje oči?
Čosi o duši?

Zima v srdci rozlieva
výčitky vetra,
čo odumierajú zrána
jasných posolstiev.

Ako starý magnetofón
škrípe biele pero
po skrehnutých chodníkoch srn.

Obyčaje a povery na Štedrý deň

- *V Novohrade na Kračún gazdiná, keď už mala chleby naukladané v peci, podskočila, aby aj chleby vyskočili a boli pekne vysoké. Vodu, ktorou umyli čerstvo upečený chlieb, považovali za účinný zdravotno-preventívny, najme však kozmetický prostriedok, stačilo sa v nej poumývať.*
- *Kohút bol od staroslovanskej epochy považovaný za spoľahlivé orákulum. Preto aj na Štedrý deň dávali ráno pozor, koľko ráz zakikiríka, pretože v toľký týždeň od začiatku roka mala začať jarná orba.*

- *V Novohrade pastieri cez deň roznášali brezové prúty a gazdiná si z nich sama vytiahla rukou zabalenou v zástere alebo v sukni dva-tri kusy. Najprv vyšibala pastiera, aby jemu zverené stádo bolo čulé, potom deti. Ak šibla prvého chlapca, v ovčinci mal pribudnúť najprv baranec, ak dievča, ovečka. Potom prúty schovala, aby boli naporúdzi pri prvom jarnom vyháňaní dobytka. Večer pastieri odchádzali dedinu znova, praskajúc bičom, pred domom zastal, zatrúbil a ženy mu vynášali koláče, pálenku, víno a menšiu sumu peňazí.*

Zdroj: Emília Horváthová: *Rok vo zvykoch nášho ľudu*, 1986.

Babone na Dohvézdne večer:

- *na Dohvézne večer, kod jedli apa opekance a kod mu ďévka vixiťela edon o taňésla ho na roh domu a kod ho voľakto ukradou, tak sa do roka vidala, a kod ho neukradou, tak sa nevidala*
- *na Dohvézne večer, kod zvoňej, tag má ďévka tametaťi a poton viňesé smeťi a zastane si na metlu a ďe zvoňej, na které strane, tak tan sa vidá*
- *od Lucije do Dohvézneho dňa furd način voľačo spraviťi na stouci, pomále ho robiťi način a na Dohvézne večerr si sadňe nan a viďí šetke bosorke, tancuje pred ňin, a kod ich vadluje, tag ho zadrhnu*

Zdroj: Ján Matejčík:
Lexika Novohradu, vecný slovník, 1975

Napísali nám

Spoznávame kultúru a tradície slovanských krajín a V4

V dňoch **15. a 18. 10. 2018** na Základnej škole M. R. Štefánika v Lučenci srdečne privítali delegované skupiny z Bieloruska, Poľska a Českej republiky v rámci medzinárodného projektu VISEGRAD s názvom **Školy ako miestne centrá revitalizácie a udržania národnej identity**.

Spoločné štyri dni sprevádzal tanec, spev, divadlo, kultúra, umenie, slovenská kuchyňa a krásy slovenskej prírody. Hostí sme privítali starou slovenskou tradíciou – chlebom, soľou a spevom ako naším dobrým zvykom.

Nasledoval bohatý kultúrny program, v rámci ktorého ľudové piesne a tance otvorili ľudový tradičný remeselnícky jarmok, na ktorom sme žiakom prezentovali našu kultúru a jazyk formou tvorivých dielní v spolupráci s partnermi a priateľmi našej školy. V tvorivých dielňach si žiaci vyskúšali svoje zručnosti v pletení z papiera, maľovaní na plátno, hrnčiarstve, háčkovaní, práci s drevom, výrobe náušníc „Soutache“ a samozrejme v zdobení kraslíc a medovníčkov. Dozvedeli sa aj o tradičnom včelárstve a ochutnali „pravý“ slovenský med. S ochutnávkou tradičných slovenských jedál nám pomohla Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy v Lučenci. Naši hostia nespoznávali len slovenskú kultúru, ale prezentovali aj svoju. Poliaci nás naučili ich typický tanec polonéza. Česi a Bielorusi zahrali ľudové rozprávky.

Hosťom sme ukázali aj krásy nášho mesta. Žiaci a ich pedagógovia si vychutnali prehliadku Synagógy, Mestského múzea, kde nás srdečne privítal viceprimátor mesta Lučenec.

Našim priateľom zo zahraničia učarili krásy slovenskej prírody. Všetci sme sa poriadne zapotili, kým sme sa dostali k Harmaneckej jaskyni, ale jej pozoruhodné podzemné priestory s mohutnými dómami a množstvom netopierov oslovili každého návštevníka. V Čiernom Balogu sme sa previezli čiernohorskou železničkou a poprechádzali sme sa v Lesníckom skanzene.

Chceme sa poďakovať všetkým rodičom, ktorí ubytovali našich kamarátov a zažili spolu príjemné chvíle. Vieme, že sa u vás cítili úžasne a nechcelo sa im odísť domov. Veríme, že nové priateľstvá budú pokračovať a možno sa spolu stretneme aj mimo projektových aktivít.

Mgr. Miriam Portelekyová,
ZŠ M. R. Štefánika Lučenec

Kreutzov zbojník Jakub Surovec v Novohrade

Spisovateľ František Kreutz, rodák z Cinobane – Katarínskej Huty, v cykle povestí so zbojníckou tematikou sa vyhol zobrazeniu všeobecne známej postavy Jánošíka, ale zaujal ho rodák z Tisovca Jakub Surovec (1715 – 1740). Tento zbojník s deväťčlennou skupinou zamestnával feudálne vrchnosti v Malohonte, Gemeri, Zvolenskej župe, Novohrade, Liptove, Orave, Spiši a poľskom Podhalí, pričom nazbíjaným bohatstvom nepochybne prevýšil „majstra“ zboja Juraja Jánošíka (1688 – 1713). Na základe získaných hodnoverných zdrojov sa F. Kreutz domnieval, že v janošíkovskej tradícii, z ktorej vychádzali viacerí básnici i prozaici je „Surovec príslušníkom Jánošíkovskej družiny, a to navzdory generačnému posunu, lebo tvorcom piesní, povestí je miera času zanedbateľná v pomere k pravde a spravodlivosti“ (Jakub Surovec a jánošíkovská tradícia, rukopis F. Kreutza).

Zo súdneho protokolu brezniankeho magistrátu sa František Kreutz dozvedel, že Jakuba Surovca na zboj nahovoril Martin Poliak v Cinobani. Surovec na otázku, kde sa s M. Poliakom spojil, odpovedal, že „na Sino bani (Cinobani pri Lučenci) fatens sa jednal na službu, kde tiež i ten Martin fatentom jeho zviedol preč zo služby a prišli na brezniansky salaš na Čierny vrch rečený“ (Zbojník Jakub Surovec – poznámkový aparát, rukopis). Z písomnej pozostalosti F. Kreutza sa dozvedáme o niektorých zbojníckych aktivitách Surovca a jeho družiny v Novohrade, keď napr. nočnou hodinou ozbíjali mýtnika – krčmára v Mýtnej na prechode z Novohradu do Zvolenskej župy. Z mýtnikovej komory zobrali zbojníci zbrane, klobúky, šaty, slaninu i loj a Surovec z jeho truhlice presypal do svojej kapsy 400 zlatých. O „mýtňanské“ mýto sa zbojníci podelili v málinských horách.

Udalosť, ktorá sa odohrala v Mýtnej pravdepodobne na konci leta 1740, Kreutz literárne spracoval v povesti *Mýtniansky mýtnik*. Zachytáva návrat domov haličských hrnčiarov bez zárobku z jarmoku vo Veľkej Slatine. V Mýtnej im mýtnik za hrnce narátal úžernícke mýto. Majster Rajprich a jeho druhovia odchádzali so slzami v očiach a s *„rozmnoženou biedou na zoch“* sa uberali do Haliče. Cestou sa stretli so Surovcom a jeho kamarátmi, ktorí hrnčiarom škodu finančne vyrovnali.

Pokračovanie na s. 12

Takéto správanie Surovca a jeho druhov Kreutz považoval za prejavy gavalierstva so zmyslom pre spravodlivosť. Preto prišiel k záveru, že *„... vystúpenie zbojníka Surovca značnou mierou ovplyvnilo a dotváralo jánošíkovskú tradíciu“*.

Július Lomenčík

Do pozornosti!

Zoznam zvolených primátorov a starostov v okresoch Lučenec a Poltár v komunálnych voľbách 10. 11. 2018:

Primátori/rky:

Lučenec – **PhDr. Alexandra Pivková**
Fiľakovo **– Mgr. Attila Agócs, PhD.**
Poltár **– Mgr. Martina Brisudová**

Starostovia/stky (okres Lučenec):

Ábelová **– Jaroslav Maslen**
Belina **– Zoltán Marcinkó**
Biskupice **– Ing. Ladislav Noskó**
Boľkovce **– Ladislav Vanko**
Budiná **– Ing. Marian Čerpák**
Bulhary **– Dezider Szakó**
Buzitka – **Miroslav Malatinec**
Čakanovce – **Mgr. Vojtech Bodor**
Čamovce **– Adrián Karkusz**
Divín – **Mgr. Pavel Drugda**
Dobroč – **Ing. Miroslav Remeník**
Fiľakovské Kováče – **Michal Muránsky**
Gregorova Vieska – **Renata Hrnčiarová**
Halič – **Alexander Udvardy**
Holiša **– Karol Ferencz**
Jelšovec **– Mgr. Viera Sárová**
Kalonda **– Réka Papp**
Kotmanová **– Bc. Mária Oravcová**
Lehôtka **– Richard Laššan**
Lentvora **– Dušan Sudár**
Lipovany **– Vladimír Kumštár**
Lovinobaňa – **Ing. Marián Lenhard**
Lupoč – **Ing. Peter Tejiščák**
Ľuboreč – **Mgr. Marcel Šupica**
Mašková **– Ing. Bronislava Brablecová**
Mikušovce **– Ing. Imrich Ágošton**
Mučín **– Zoltán Benkő**
Mýtna **– Mgr. Dana Marková PhD.**
Nitra nad Ipľom **– Tivadar Berky**
Nové Hony **– Alena Spodniaková**
Panické Dravce **– Atilla Papp**
Píla **– Ľubomír Aláč**
Pinciná **– Ing. Valéria Votoupalová**
Pleš **– Miroslav Plaucha**
Podrečany **– Ing. Peter Kulich**
Polichno **– Pavel Kyseľ**
Praha **– Erik Marčok**
Prša **– Gábor Nagy**
Radzovce **– Ing. Peter György**
Rapovce **– Ing. Ladislav Sóky**
Ratka **– Ing. Milan Spodniak**
Ružiná **– Jozef Líška**
Stará Halič **– Ing. Jozef Gembec**

Šávoľ **– Július Ferencz**
Šiatorská Bukovinka **– Ing. Peter Badinka**
Šíd **– Arnold Kurunci**
Šurice – **Zoltán Végh**
Točnica **– Jana Ivaničová**
Tomášovce **– Ing. Ján Mičuda**
Trebeľovce **– Marcel Hudec**
Trenč **– Andrej Barcík**
Tuhár **– Peter Čeman**
Veľká nad Ipľom **– Ing. Gabriel Rácz**
Veľké Dravce **– Viera Rubintová**
Vidiná **– Ing. Ján Šupica**
Šoltýska – **Marian Janiš**

Starostovia/stky (okres Poltár):

Breznička **– Mgr. Branislav Knechta**

Cinobaňa **– Jozef Melicher**
České Brezovo **– Ivan Miko**
Ďubákovo **– Miroslav Škrabák**

Hradište **– Nataša Iskrová**
Hrnčiarska Ves – **Ján Melicher**
Hrnčiarske Zalužany
– Ing. Branislav Nociar
Kalinovo **– Ján Šárkan**

Kokava nad Rimavicou
– Ing. Ján Chromek
Krná **– Drahomíra Hricová**
Málinec – **Ing. Igor Lacko**
Mládzovo **– Miroslav Čičmanec**
Ozdín **– Pavel Salva**
Rovňany **– Jana Cabanová**
Selce **– Vladimír Bodnár**
Sušany **– Mgr. Štefan Václavík**
Šoltýska – **Marian Janiš**
Uhorské **– Ing. Pavel Olšiak**

Utekáč **– Miroslav Barutiak**
Veľká Ves **– Jozef Líška**
Zlatno – **Mgr. Margaréta Murínová**

NOVOHRADSKÉ OSVETOVÉ STREDISKO

V ZRIADOVATEĽSKEJ PÔSOBNOSTI BBSK

pozýva na tvorivé dielne

Kde: Dielňa ľudových remesiel a súčasných techník- DIELNIČKA

Kedy: 2019

PONUKA PRE ŠKOLY

TVORIVÉ DIELNE

PRIAMO V PRIESTOROCH VAŠEJ ŠKOLY

Vážený pedagogický zbor,

využite možnosť konania tvorivých dielní priamo v priestoroch vašej školy.

Alternatívnou formou vyučovania si žiaci majú možnosť vyskúšať prácu s prírodnými materiálmi.

Aktivitami rozvíjajúce ich manuálne zručnosti a kreativitu,

získajú vzťah k tradičným remeslám ako je:

hrnčiarstvo, drotárstvo, čipkárstvo, košikárstvo...

Zápis tvorivých dielní po dohode: 0907 503 478

vytvarnedielnicky@gmail.com

Hlavný partner: Podujatie z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia — fond na podporu umenia

MEDIÁLNY PARTNER: rekus

FOTOGALÉRIA z regionálnej prehliadky divadelných ochotníckych súborov z okresov Lučenec a Poltár
24. novembra 2018 – Dom kultúry Kokava nad Rimavicou

Hosť z Poľska – SAK Zabkowice Slaskie

DS Havkáči - Tomášovce

DS Stužka – Kokava nad Rimavicou

DS Timrava - Lučenec

Podujatia realizované s finančnou podporou Fondu na podporu umenia

V priebehu roka 2018 Novohradské osvetové stredisko realizovalo s finančnou podporou FPU projekt s názvom ***FPU č. 18-452-01278 Názov projektu: Kultúrno-osvetové aktivity tradičnej kultúry***

u. fond na podporu umenia

Pre širokú škálu účastníkov sme pripravili nasledovné kultúrne vzdelávacie vzdelávacie podujatia:

- Muzicírovanie v Novohrade
- Novohradské nôtenie
- Tradičná metodika a choreografie v Novohrade
- Leto s remeslom

- Dni hrnčiarstva

FPU č. 18-453-01281 Názov projektu: Kultúrno-vzdelávacie aktivity

- PROJEKT (made in pod holým nebom...) IV.

- Nie je oko ako oko
- Divadlo a deti
- Škola moderátorov
- Píšeme pre deti
- Vlak literatúry

Podujatia z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia

KAM ZA KULTÚROU

BBSK – Novohradské osvetové stredisko Lučenec

8. 12. Adventné stretnutie
– regionálna prehliadka cirkevných a svetských speváckych zborov,
Rímskokatolícky kostol Všetkých svätých v Divíne o 15.00 hod.,
spoluorganizátor: Rímskokatolícka cirkev – Farnosť Divín.

10. 12. Letisko pre sny – Literárny klub V.L.A.S.,
miesto: kaviareň Barista
o 15.00 hod.

27. – 29. 12.
Sem kresťania sem pospiechajte –
cyklus vianočných koncertov v Novohrade
miesto:
Poltár (27. 12.),
Lučenec (28. 12.),
Fiľakovo (29. 12.)

December – **LETO S REMESLOM**
– výstava fotografií,
miesto: NOS Lučenec 8.00 – 15.00 hod.

Dielňa ľudových remesiel – DIELNIČKA

Ponuka pre materské a základné školy:
Sviečky z plátov, keramický zvonček,
termíny po tel. dohode na 0907 503 478 alebo na vytvarnedielnicky@gmail.com,
poplatok 1,- € alebo kultúrny poukaz

Ponuka pre verejnosť:

3. 12. Stretnutie členiek Klubu paličkovanej čipky o 15.30 hod.
4. 12. **Keramický lampáš** o 15.30 hod.
5. 12. **Zdobenie medovníkov** o 15.00 hod., lektorka: Marcela Sarvašová.
6. 12. **Točenie na hrnčiarskom kruhu** o 11.00 hod.
12. 12. **Belujské hrnčiarstvo** o 13.00 hod.
13.12. **Maľovanie engobami** o 8.00 hod.

BBSK – Novohradská knižnica Lučenec

11. 12. Beseda pre študentov stredných škôl
s **RNDr. Jozefom Klindom**,
na ktorej predstaví svoju novú knihu
Jan Jiskra z Brandýsa a Bitka pri Lučenci,
oddelenie náučnej literatúry
o 10.00 hod.

14. 12. **S príbehmi a rozprávkami po svete**
– multikultúrne čítanie a rozprávanie sa so známymi osobnosťami nášho mesta a regiónu je zavŕšením cyklu „Brána príbehov dokorán“,
oddelenie literatúry pre deti
o 9.00 hod.

V decembri sa na oddelení literatúry pre deti uskutoční
výstava výtvarných prác detí
s tematikou uskutočnených podujatí v rámci cyklu „Brána príbehov dokorán“.

5. 12., 6. 12., 10. 12., 12. 12., 13. 12. a 20. 12.
Darčeky z „Rozprávkovej izbičky“.
Na oddelení literatúry pre deti sa v rámci cyklu „Spolu to zvládneme, knihy nám pomôžu“, budú konať pre deti materských a základných škôl **tvorivé dielne**, kde si vlastnoručne vyrobia drobné darčekové predmety a dekorácie.

Mesto Lučenec – Mestský úrad, oddelenie školstva, sociálnych vecí, kultúry a športu

6. 12. Mikuláš v meste
– čakanie na Mikuláša, anjela a čerta, rozsvecovanie vianočnej výzdoby v meste, sladké odmeny,
Námestie republiky
o 16.00 hod.

8. 12. **Malý Vianočný trh „šikovných rúk“** – ručne robené vianočné výrobky, ozdoby, darčeky, kultúrny program,
Mestská tržnica
o 8.00hod.

12. 12. **Smejko a Tanculienka**
– Hip, hip, hurá!
– úplne nové predstavenie, kde sa konečne dozviete, ako sa Smejko a Tanculienka spoznali, skamarátili a možno prezradia aj oveľa viac v nových pesničkách a rozprávkach,
Divadlo B. S. Timravy
o 17.00 hod.

13. – 14. 12. **Vianočné trhy** – predvianočná atmosféra, vianočný sortiment, predaj darčekov, punč, kultúrny program, predvianočná zábava, vyhlásenie víťazov súťaže „Výnimočné Vianoce“, ekumenické stretnutie „Svieť, svetlo svieť...“, Námestie republiky.

14. 12. **NATASCHA WRIGHT & ALFRED MCCRARY** – Americkí hudobníci − speváčka NATASCHA WRIGHT a klavirista a skladateľ ALFRED MCCRARY zahrajú a zaspievajú najväčšie svetové hity, svetoznáme balady, vianočné piesne a koledy. Keďže obaja sú členmi gospelovej formácie The McCrary's, koncert obohatia aj gospelové skladby. A to všetko v sprievode slovenského komorného kvarteta LA SPERANZA, Synagóga o 19.00 hod.

26. 12. 51. ročník **Vianočného behu mesta Lučenec** – obľúbené športové podujatie, ktoré už neodmysliteľne patrí k Vianociam v meste Lučenec, priestranstvo pred Divadlom B. S. Timravy o 8.00 hod.

December − január – Výstava **Petrohrad očami detí**, Radnica

1. 1.2019 **Vitaj Nový rok 2019** s hudbou vesmírnou a hudobným ohňostrojom, Námestie republiky o 15.00 hod.

9. 12. **Vianočný koncert miešaného speváckeho zboru Ozvena**, evanjelický kostol o 17.00 hod., organizátor: Mesto Lučenec a SZ Ozvena.

Fiľakovo

2., 9., 16., 23. 12. **Zapaľovanie adventných sviečok**, pred budovou gymnázia o 11.30 hod., organizátor: ZO Csemadok Fiľakovo.

7. 12. **Posedenie pri jedličke,** Dom Matice slovenskej o 16.00 hod.

13. 12. **Vianočná nálada v múzeu** s vernisážou výstavy „Fiľakovskí rómski hudobníci a kapely“, Mestské vlastivedné múzeum o 17.00 hod., organizátor: Hradné múzeum, výstava bude sprístupnená do 15. 2. 2019.

14. 12. **Hudba, náš spoločný jazyk** – hudobný festival (14.00), sprievodný program: Fiľakovský vianočný jarmok (8.00), pred budovou radnice, Mestské kultúrne stredisko. Realizované s finančnou podporou Fondu na podporu kultúry národnostných menšín.

15. 12. **Mikulášsky večierok,** ZŠ Š. Kohárihо II. o 15.00 hod., organizátor: MO Jednota dôchodcov

15. 12. **Radujme sa!** – predvianočný festival, Gymnázium o 16.00 hod., organizátor: ZO Csemadok Fiľakovo a Gymnázium – Gimnázium Fiľakovo.

16. 12. XIV. **Vianočný koncert,** Gymnázium o 15.00 hod., organizátor: Ženský spevácky zbor Melódia a MsKS. Realizované s finančnou podporou BBSK.

17. 12. **Vianoce 1944** – 2. svetová vojna očami Fiľakovčanov, premietanie filmu, Mestská knižnica o 16.30 hod., organizátor: Hradné múzeum vo Fiľakove.

18. a 19. 12. **Vianočné koncerty,** Základná umelecká škola o 16.00 hod., organizátor: ZUŠ – MAI.

Lehôtka

31. 12. **Silvester na námestí** pred OÚ v Lehôtke (ohňostroj, varené vínko).

Málinec

16. 12. **Veselé Vianoce**, vianočný program v spoločenskom dome, organizátor: Obec Málinec.

Buzitka

15. 12. **Svadobné veselie v Novohrade**, tradičný ľudový obraz svadby v regióne Novohrad v podaní **FaDS Dubkáčik** Buzitka. Miesto: KD Buzitka.

Polichno

8. 12. **Páračky na Polichne**, kultúrny dom.

Kokava nad Rimavicou

9. 12. **ĽADOVÉ KRÁĽOVSTVO**, muzikálová rozprávka, Dom kultúry o 16.00 hod., každé dieťa dostane balíček od Mikuláša.

15. 12. **Šťastia, zdravia vinšujeme vám**, vianočné trhy na námestí od 10.00 hod., vystúpenie Petry Kepeňovej, námestie o 13.00 hod., vianočný program MŠ v DK o 15.00 hod., Vinšovníci a Betlehemci (DFS a FS Kokavan) o 16.00 hod. v DK, tradičné občerstvenie: zabíjačkové špeciality a vianočný punč.

24. – 25. 12. **Chodenie s Betlehemom v Kokave nad Rimavicou**, organizátor a miesto: MKS Kokava nad Rimavicou.

25. 12. **Štefanská zábava Miestneho spolku SČK v Kokave nad Rimavicou** – Štefanovia vstup zadarmo..., miesto: DK, organizátor: MS SČK Kokava n/R.

1. 1. 2019 **Vítanie Nového roka** na námestí o 17.00 hod.

Hrnčiarska Ves

5. 12. **Mikuláš, prišiel zas** – lampiónový sprievod obcou a darček pri stromčeku pred obecným úradom, oslavy patróna obce, sv. Mikuláša.

31. 12. **Silvestrovský ples** – vítanie nového roka veselou zábavou pri živej hudbe, tombola, ohňostroj, miesto: spoločenská sála OcÚ v H. Vsi, organizátor: Obec Hrnčiarska Ves.

Hrnčiarske Zalužany

7. 12. **Mikulášsky večierok**, vystúpenia žiakov ZŠ a MŠ. Odovzdávanie mikulášskych balíčkov, detská diskotéka. Miesto: sála OÚ Hrnčiarske Zalužany, organizátor: ZŠ a MŠ H. Zalužany a Obec Hrnčiarske Zalužany.

16. 12. **Od Lucie do Troch kráľov** pred OÚ v Hrnčiarskych Zalužanoch (pri vianočnom stromčeku pred budovou OÚ) o 14.00 hod. Spievanie vianočných piesní, sprevádzaných hovoreným slovom a vinšami, zvyky a tradície, vianočný koláč a punč – FS Hrnčiarka.

MEDIÁLNI PARTNERI - MEDIÁLNI PARTNERI - MEDIÁLNI PARTNERI

TV LOCAL II Mestské noviny kam do mesta Folklór

REKUS - regionálny kultúrny mesačník. **VYDÁVA:** Novohradské osvetové stredisko, Kármánova 2, 984 01 Lučenec. Registrované na MK SR – evidenčné číslo: EV 3991/10. **ISSN** 1338-9939, **IČO** 45 020 094, **REDAKTOR:** Michal Abelovský, tel.: 45 12 703, 45 131 78., **JAYZKOVÝ REDAKTOR:** doc. PaedDr. Július Lomenčík, PhD., **GRAFICKÁ ÚPRAVA:** Renáta Ádamová **ZODPOVEDNÁ:** Mária Ambrušová, riaditeľka NOS v Lučenci , E-mail: noslc@noslc.sk , abelovsky@noslc.sk, **TLAČ:** NOS v Lučenci, **www.noslc.sk** **NEPREDAJNÉ**